

denne Art skulde kunne gennemføres, med mindre man samtidig er villig til at fyldestgøre det Krav, som dette Tings Flertal gennem saa mange Aar ufravigelig har fastholdt.

Enkelthederne i det Forslag, jeg nu paa Medforslagsstilleres og egne Vegne skal fremlægge, er der ikke Anledning til at komme fyndelig vidtløftig ind paa. I Hovedtrækkene stemme dette Forslag med, hvad der allerede gentagne Gange er blevet vedtaget her i Tinget. Kærnepunktet hert er Indførelsen af Forholdstalsvalgmaaden eller som man med et mere generelt Navn maaste rettere kunde kalde den, Mindretalsvalgmaaden. Ved Siden deraf stilles der Forslag om at udvide Valgretten noget. I Følge den nuværende Lovgivning tilkommer Valgretten til Borgerrepræsentationen her i Byen samt lige de her i Staden bosiddende, der ere valgbar til Folketinget og desuden ere ansatte til at svare Indkomsskat af 400 Kr. det vil sige ere ansatte til en Indtægt af 1,000 Kr. Det foreslaas nu med Hensyn til denne sidste Valgretsbetingelse at medtage alle dem, der overhovedet svare Indkomsskat, med andre Ord at udvide Censur med efter til 800 Krs. Indtægt. Ved Siden heraf er der et Spørgsmaal, som ret ofte tidligere har været Genstand for Diskussion her i Tinget, det er Spørgsmaalet om Kvinders Valgret. Dette er et Spørgsmaal, som jeg for mit personlige Bedkommende ikke tillægger nogen afgørende Betydning. Jeg er ikke blind for, at Tidens Udvikling bærer i Retning af at give Kvinderne Valgret, og at man i Kulturlandene før eller senere vil beslutte sig til dette Skridt. Men det gaar med dette som med ethvert andet socialt Reformspørgsmaal, det maa have fundet Rodfæste i den almindelige Bevidsthed, inden det er mødent til at træde ud i Lovgivningen. Enhver saadan Tanke begynder med at tænkes og fremsættes af ganske enkelte, vækker først Muntnerhed efterhaanden som den breder sig, Forargelse og Forbitelse, og ender tilsidst med at være noget, hvorom alle sige: at det er noget, de altid have tænkt sig. Saa gaar den over i Loven, over i Livet. Men saa længe dette Trin endnu ikke er naaet, saa længe Tanken endnu er uigennemførlig, saa længe den endnu har Karakter af det utopiske, vilde det være taabeligt at knytte den til en Reform, som i øvrigt er gennemførlig, og som man maatte anse for ønskelig eller nødvendig. Hvorvidt nu den almindelige Opfattelse her i Landet af den saakaldte Kvindeforslag er naaet til det Punkt, at der er en tilstrækkelig udbredt Stemning for at tilstaa

Kvinderne, selv i begrænset Omfang, kommunal Valgret, det er noget, jeg maa lade staa hen. Af det, der hidtil foreligger, er jeg ikke i Stand til at danne mig noget fuldt begrundet Skøn derom; men Obervejslerne over dette Forslags Indhold have dog ledet os til den Opfattelse, at det næppe vilde være rigtigt ved denne Lejlighed at fremsætte dette Lovforslag uden at optage den Bestemmelse om en begrænset Valgret for Kvinder, som senest er bleven vedtaget her i Tinget, og som Indenrigsministeren har erklæret, at han for sit Bedkommende ikke vilde modsætte sig, saafremt Rigsdagen ellers kunde enes derom. Denne Bestemmelse gaar ud paa at give Valgret til de Enker og andre ugifte Kvinder, som bortset fra deres Køn, fyldestgøre de samme Betingelser, som kræves af Mænd for at saa Valgret. Der er altsaa her ikke Tale om at give Valgret til gifte Kvinder og heller ikke Tale om nogen Valgbarhed for Kvinder.

Hvad nu angaar den formelle Ordning af Valget og hele Fremgangsmaaden ved Udførelsen af Forholdstalsvalget, har det forekommet os, at den Forbring, der maa stilles i allerførste Række er, den størst mulige Klarhed og Simplicitet i alle Bestemmelser. Vi vide allefammen her, at Forholdstalsvalg ikke er noget Hetseri. Enhver af os kender Bæstet med denne Valgmaade. Enhver her i Landet, der har deltaget i det politiske Liv, kender ikke blot i det væsentlige Principerne deri, men har ogsaa haft mere eller mindre Lejlighed til i Praktis at deltage i Udførelsen deraf. Men paa den anden Side vide vi ogsaa, at for almindelige Mennesker, som ikke have sat sig ind i Sagen, staaer Forholdstalsvalgmaaden som noget overmaade indviklet, og hvad der har endnu større Betydning, vi vide, at denne Valgmaade, i alt Fald i mange af sine Former, og ogsaa saaledes, som den hidtil er kendt her i Landet, stiller større Krav til gennemført Organisation af Bælgerne end ved almindeligt Flertalsvalg. Denne sidste Vanskelighed vokser i mangesfold Forhold, jo større den Bælgermasse er, som man har at tumle med. Dette er i Virkeligheden ogsaa den Indvending, som straks bliver gjort gældende imod Indførelsen af Forholdstalsvalg, hvor det ikke drejer sig om et begrænset Antal af Bælger. Jeg her her ganske bort fra de Indvendinger, der kunne rejses mod selve Forholdstalsvalgmaadens Grundtanke, Indvendinger, der ere af, hvad man kan kalde politisk-filosofisk Natur, som ikke vedkomme det her foreliggende Forhold, og som der ingen Anledning er til her at komme ind paa; den Hovedindvending, som al